

**Korai fejlesztéshez
kapcsolódó Baba-
mama játszóház
tematikája**

Varga D. Gabriella

Korai fejlesztéshez kapcsolódó Baba-mama játsház tematikája

Készítette:

Varga D. Gabriella *gyógypedagógus, logopédus*

Csongrád Megyei Pedagógiai Szakszolgálat

Szeged

2018

ISBN 978-615-81142-1-9

Kiadó: Csongrád Megyei Pedagógiai Szakszolgálat
6725 Szeged, Bécsi krt. 38.

A kiadásért Bacsa Judit főigazgató felel.

Borítót tervezte: Papfalvi Zsuzsa
Szerkesztette: Bánfi Ádám és Papfalvi Zsuzsa

Tartalom

Bevezetés:	1
Mi az, amitől innovációnk különleges? Miben különbözik más játszóházaktól?	2
Leírás	4
Csoportok:	4
Időkeret:	4
Helyszín:	4
Szakemberek:	4
Eszközök:.....	4
A foglalkozások célja:	6
A foglalkozások menete:	7
Az 1. csoport: 0-1 évesek csoportja	7
A 2. csoport az 1-3 évesek csoportja.....	22
Irodalomjegyzék	41

Bevezetés

A Csongrád Megyei Pedagógiai Szakszolgálat az EFOP-3.1.6-16-2017-00020 pályázat keretében olyan kiadványok összeállítására vállalkozott, melyek segítik a szakembereket a különleges bánásmódot igénylő gyermekek ellátásában, a pedagógiai szakszolgálati feladatok értelmezésében, és hozzájárulnak ahhoz, hogy a pedagógusok és a szülők könnyebben eligazodjanak a szolgáltatások rendszerében.

A különböző témákhoz kapcsolódó feladatgyűjtemények olyan tevékenységeket tartalmaznak, melyek játékos formában, mind otthoni, mind osztálytermi, vagy szakszolgálati környezetben erősítik a terápiás/fejlesztő munka jótékony hatásait.

Ez a kiadvány egy jó gyakorlat bemutatásával a korai fejlesztés szakszolgálati feladatellátáshoz kapcsolódóan kíván segítséget adni a szakembereknek az ágazatközi együttműködések fejlesztése, a problémák minél korábbi felismerésének, kezelésének érdekében.

Az utóbbi évek kutatásai¹ a családközpontú koragyermekkori intervenció témakörében azt bizonyították, hogy a korai fejlesztésre szoruló gyermekek és családjuk sok idő elteltével, és sokszor kerülő utakat megtéve jutnak hozzá azokhoz a szolgáltatásokhoz, amelyek szükségesek, és megilletik őket. Ma Magyarországon nagyon változatos a kliensút, amely a pedagógiai szakszolgálatok ellátási rendszeréhez vezet.

Az utóbbi években több kormányzati program kezdődött a koragyermekkori intervenció hatékonyságának, eredményességének növelésére annak érdekében, hogy minden rászoruló gyermek kapja meg a számára legmegfelelőbb ellátást. E helyzet megoldása érdekében 2017. januárjában az EMMI koordinálásával, európai uniós forrásból megvalósuló kiemelt projekt indult (EFOP-1.9.5.) „A koragyermekkori intervenció ágazatközi fejlesztése” címmel². Ez a program magában foglalja a szűrés, a megelőzés, és a családközpontú, probléma specifikus ellátást fejlesztését.

Sok esetben a probléma felfedezése, kiszűrése még nem jelenti azt, hogy a gyermek megkapja a számára szükséges ellátást. Abban az esetben sem, ha az ágazatközi együttműködések megfelelőek, a pedagógiai szakszolgálat szolgáltatásai elérhetőek, magas színvonalúak, ugyanis a gyermek ellátása a szülő önkéntes jelentkezésén alapul.

Intézményünkben, A Csongrád Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Csongrádi Tagintézményében megalakulása óta magas színvonalú szakmai munka folyik a korai fejlesztés területén. A védőnőkkel és a gyermekorvosi hálózattal való szoros együttműködésnek köszönhetően már nagyon korai életkorban, és nagy számban jutnak el hozzánk azok a gyerekek, akiknek fejlődésében eltérés, vagy késés tapasztalható.

---

¹ Kliensút kalauz Educatio Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft. 2015. szerk: Kereki Judit

² 14/2016. (IV. 25.) EMMI utasítás

http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A16U0014.EMM&timeshift=ffffff4&txtreferer=0000001.TXT
(utolsó letöltés 2016.10.11.)

Sok év tapasztalata azt bizonyította, hogy a szülők bizalmának megnyerése, a szolgáltatások és a szolgáltatók, vagyis a szakemberek megismertetése kulcsfontosságú abban, hogy a szülő megtegye azt a legfontosabb lépést, hogy jelentkezik az ellátásba, és ezáltal elkezdődhet a gyermek szakszerű fejlesztése. Ennek érdekében hosszú évek alatt kidolgoztunk egy olyan rendszert, amely megoldást adhat erre a problémára.

Ez az intézményi innovációnk a „Baba-mama játszóház” bevezetése, amely a korai fejlesztés területén a jelzőrendszeri együttműködés, az interdiszciplináris team munkában megvalósuló preventív-, és fejlesztő munka része, egy lehetséges kliensút, amely már több éve működik, gyakorlati tapasztalataink megerősítik létjogosultságát. A teamben együtt dolgozik a korai fejlesztő gyógypedagógus, a logopédus, a pszichológus és a gyógytornász. Ez a gyógypedagógia módszereire épülő, a 0-3 éves korú gyermekek számára komplex fejlesztést nyújtó, játszóházi keretek között megszervezett tevékenység, ahol a babák és a mamák (papák) együtt játszhatnak, miközben tanácsért, segítségért fordulhatnak szakembereinkhez gyermekük nevelésével kapcsolatban.

Mi az, amitől innovációnk különleges? Miben különbözik más játszóházaktól?

- A jelzőrendszeri együttműködés színtere

A védőnők szakmai protokolljának része a csecsemők, kisgyermekek fejlődésének nyomon követése, szűrővizsgálatok elvégzése. Probléma esetén további vizsgálatokra tesznek javaslatot: szakorvosi vizsgálatokra, vagy a pedagógiai szakszolgálatok szolgáltatásaira, szakértői vizsgálatra, nevelési tanácsadásra. Ezek azonban a szülők számára nem kötelezőek, és sok esetben már a probléma felmerülése is súlyos pszichés terhet jelent számukra. Sokszor megijednek, bezárkóznak, vagy esetleg hátrítják a problémát. Azt könnyebben elfogadják, nyitottabbak maradnak, ha a gyermeküket nem egy számukra idegen, merev, kötött rendszerű vizsgálatokra kell vinni, hanem „csak” játszóházba.

Az általunk működtetett „Baba-mama játszóház” egy kötetlen, játszóházi környezetbe bújtatott gyógypedagógiai szemléletű megfigyelés színtere, ezért a védőnők könnyebben meggyőzhetik a szülőket arról, hogy megjelenjenek a pedagógiai szakszolgálatban gyermekükkel.

- A prevenció színtere

Játszóházunkat már akár 6 hetes kortól igénybe lehet venni. A védőnők segítségével nagyon korai életkorban eljutnak hozzánk a gyermekek, ahol különböző regulációs zavarokkal (evési, alvási rendellenességek), mozgásfejlődési problémákkal kapcsolatban, tanácsokkal látjuk el a szülőket, szükség esetén javaslatot teszünk további vizsgálatokra. A játszóházban gyógypedagógus, pszichológus, gyógytornász közreműködésével „megtanítjuk” a szülőket a gyermekükkel való megfelelő komplex foglalkozásra, amivel már megelőzhetünk olyan később megjelenő problémákat, amelyek esetlegesen tanulási nehézséget, zavarokat okozhatnak. Lehetőséget nyújt a „rizikó babák” fejlődésének nyomon követésére, szükség esetén az időben való beavatkozásra.

- Az integráció színtere

Szakszolgálatunkban a korai fejlesztésben különböző problémával küzdő, eltérő fejlődésű gyermekek ellátását végezzük: testi, érzékszervi, pszichomotoros fejlődési elmaradással küzdő gyermekeket. Az egyéni fejlesztésük mellett lehetőséget biztosítunk számukra, hogy játszóházunk szolgáltatásait is igénybe vegyék. Így együtt játszhatnak a sérült, és ép gyermekek, ezzel a „Baba-mama játszóház” az integráció színtere is.

Célja tehát nemcsak a gyermekek konkrét megsegítése, hanem a gyermek családjának, a szűkebb-tágabb környezetének a támogatása is, egyfajta komplex tanácsadás. Régi hagyomány szerint a nevelés a szülő dolga, az oktatás a pedagógusé. A mai világban azonban elengedhetetlen az együttműködés. A nevelés és az oktatás a nevelési intézmény és a szülő együttes, közös feladata, egyfajta „nevelési partnerség”. A pedagógus és a szülő hatást tud gyakorolni a gyermek fejlődésére, ugyanakkor a középpontban a gyermek nevelésének közös felelőssége áll. Ez a felek részéről bizalmat és tiszteletet feltételez, amely azután pozitívan hat a gyerekekre. Mivel a gyermek elsősorban a család tagja, és az intézményes nevelést megelőző időszakban elsősorban a családdal tölti az idejét, ezért az intézmény és a család közötti megfelelő kapcsolat kialakítása nélkül az intézményes nevelés nem lehet sikeres. A szülők bevonása az intézményes nevelésbe egyre jelentősebb kérdés, s különösen igaz ez a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű gyermekek, esetében.

Ezen innovációnk tematikájának közzétételével szeretnénk hozzájárulni a koragyermekkorai integráció területén megvalósuló ágazatközi együttműködések fejlesztéséhez, és egy hatékony kliensút kidolgozásához, működtetéséhez. Célunk az, hogy a sok év alatt összegyűjtött tapasztalatokat átadjuk azoknak a szakszolgálatoknak, akik még most kezdik kiépíteni szolgáltatásaikat, vagy a meglévőeket szeretnék hatékonyabbá tenni.

Leírás

Csoportok:

Szolgáltatásainkat bárki igénybe veheti abban az esetben is, ha semmilyen probléma nem merül fel a gyermek fejlődésével kapcsolatban, a szülő csupán megerősítésre, közösségre vágyik, vagy gyermeke számára szeretne biztosítani egy fejlesztő jellegű közösségi programot. Játszóházi foglalkozásainkat 2 korosztály számára biztosítjuk, 2 csoportban:

- a 0-1 éves, vagy a még járni nem tudó gyermekek,
- az 1-3 éves, járni tudó gyermekek számára.

Időkeret:

A foglalkozásokat szeptembertől júniusig heti rendszerességgel, évek óta mindig ugyanabban az időpontban, heti 1-1 órában szervezzük. Ez az időkeret a korai fejlesztést végző szakemberek kötelező óraszámának része. A foglalkozások időtartama a kicsiknek 45 perc, a nagyoknak 60 perc.

Helyszín:

Helyszíne a pedagógiai szakszolgálat legnagyobb helyisége, a mozgásfejlesztő terem, ahol rendelkezésre állnak azok az eszközök, amelyek a foglalkozások levezetéséhez szükségesek.

Szakemberek:

A foglalkozásokat a pedagógiai szakszolgálat korai fejlesztést végző teamjének szakemberei végzik, akik lehetőleg több szakterületet is képviselnek.

- Gyógypedagógusok szakirányú végzettséggel, lehetőleg valamilyen mozgásterápia szakembere, valamint logopédus.
- Pszichológus, aki leginkább a szülők problémájával segítségével foglalkozik. Optimális esetben családterapeuta, vagy szülő-csecsemő konzulens.
- Konduktor, vagy gyógytornász, aki részt vesz a gyermekek mozgásindításában, fejlesztésében.

A foglalkozást egy szakember vezeti, a többiek segítik őt, és megfigyelik a gyerekeket. Lehetséges az is, hogy a foglalkozás vezetését felosztják egymás között a szakemberek, attól függően, hogy ki miben jártas, kinek mi az erőssége.

Eszközök:

Mozgásfejlesztő eszközök:

1. Ayres, TSMT eszközök: billenő rácshinta, rugódeszka, tölcser, körlap hinta, egyéb hinták, különféle méretű és tapintású labdák, gördeszka, billenő lap
2. Labdafürdő labdákkal
3. Mozgásfejlesztő táskák: téglák, karikák, rudak, tappancsok
4. Színes formák/Frostig szőnyeg
5. Lábbal hajtós motorok, autók, futóbringa, kerékpédál
6. Padok, zsámolyok, szivacsok
7. Nagy Bobath labda (95 cm)
8. Építő modulok (Híd és átjáró szett)

Kommunikációs gyakorlatok eszközei:

1. Ejtőernyő, lufik
2. Pöttyös és tüskés, illetve csörgő labdák különböző méretben
3. Plédek

Vizuális észlelés fejlesztésének eszközei:

1. Különböző buborékfújók
2. Karikák, körlapok
3. Térbeli és síkbeli formakirakók
4. Montessori tornyok
5. Különböző méretű gyöngyök, rudak, pálcikák, cipőfűzők és zsinórok

Gondolkodás fejlesztésének eszközei:

1. Ok-okozati összefüggést fejlesztő játékok
2. Azonosság felfedeztetését segítő játékok-pároztatók
3. Különböző méretű fogantyús játékok- forma-és állatos kirakók

Beszédfejlesztés eszközei:

1. Ujj-és kézbábok, fakanálbábok, fejdíszek
2. Bábparaván
3. Mesekönyvek, vers-és mondókagyűjtemények

Zenei fejlesztés eszközei:

1. Zeneterápiás táska
2. Csörgők, termékekkel töltött flakonok
3. Hangszerek

Barkácsolás eszközei:

1. Speciális kéz-és ujjfestékek, marok és vastag ecsetek, hengerek
2. Színes papírok, ragasztó, olló
3. Rajzlap, vastag zsírkréta, vastag háromoldalú színes ceruza
4. Főzött és nyers sógyurma
5. Termékek, kupakok, szívószál, tészta
6. Aszfalt kréta
7. Fakanalak, gumidekor, mozgó szemek, gyermekbarát falfestékek és lakk

A foglalkozások célja:

A gyermekek mozgásának, beszéd, kognitív, és a szociális készségének kialakítása és erősítése, valamint a szülők edukációja, és a szülő-gyerek kapcsolat mélyítése a közös játékokkal, élményekkel.

A foglalkozások menete kisebb eltérésekkel állandó. Ez az alacsony életkorú, illetve a sérült gyerekeknek egyfajta biztonságérzetet ad. A tanult versek, énekek ismétlődésével rövid idő alatt elsajátítják azokat, így az együtt éneklés, verselés közösségi élménnyé válik, később pedig otthon a szülőkkel is tudják folytatni a játékot.

A tematikában felsorolt témakörök, mondókák, versek és dalok csak ajánlások, a foglalkozás vezetője bátran használhatja saját repertoárját, a személyiségének megfelelően.

A foglalkozások menetét sok esetben a gyerekek igényei határozzák meg, mindig alkalmazkodunk ahhoz, és soha sem ragaszkodjunk mereven az előre betervezethez.

A foglalkozások menete:**Az 1. csoport: 0-1 évesek csoportja**

Időszak	Fejlesztendő terület	A foglalkozás anyaga	Mondókák, versek, énekek	A foglalkozás eszközei
Szeptember		1. Ismerkedés		
	Vizuális észlelés	1. Buborékfújás: nagyobb, majd kisebb buborékok fújása		Buborékfújók
	Kommunikáció, vizuomotoros koordináció	2. Labda adogatás: nagy kört alkotva a gyerekek az ölben, körbe adjuk a labdákat	Ének: Megy a labda vándorútra Vers: Száll a labda ripp-röpp	Különböző méretű és struktúrájú labdák
	Kommunikáció, beszéd Taktilis kineztiológia	3. Ölbéli játékok	Mondókák: Én is pisze... Keze lába van neki... Ez elment vadászni Lóg a lába lóga	
	Taktilis kineztiológia Vizuális észlelés	4. Játékok ejtőernyővel: 1. A kifeszített ejtőernyőbe labdákat helyezünk, és mozgatjuk azokat lassan, gyorsan énekek kíséretében 2. A kifeszített ejtőernyő alá fektetjük a gyerekeket, és lebegtetjük azt 3. A kifeszített ejtőernyő közepébe fektetjük, ültetjük a gyerekeket, és betakarjuk őket az ejtőernyő szélével, majd kinyitjuk	Énekek: Esik az eső... Csepp-csepp csepereg Bújj, bújj zöldág Tavaszi szél	Ejtőernyő, színes lufik, könnyű, kisméretű színes labdák

	Mozgásfejlesztés: nyújtás, lazítás	5. Mondókával kísért mozgás: a szülő mozgatja a gyermek végtagjai	Mondókák: Ilyen nagy az óriás Fújja a szél a fákat... Ének: Kicsi vagyok én	
	Beszédfejlesztés	6. Bábozással kísért hangutánzás: állathangok, állatokról szóló versek, mondókák, énekek	Cica: Cirmos cica haj Ha én cica volnék Cicukám kelj fel Kutya: A kis kutya vek, vek, vek Fáj a kutyámnak a lába	Bábok: Cica, kutya,
	Gondolkodás fejlesztés	7. Szabad játék: a játékpoliccon lévő fejlesztő játékokkal, labdafüldő		Csörgők, formaegyeztetők, formakirakók, Montessori tornyok, stb.
Október		1. A szülők edukációja: beszélgetés a mozgásfejlődésről: a forgás jelentősége		
	Vizuális észlelés	2. Buborékfújás: nagyobb, majd kisebb buborékok fújása		Buborékfújók
	Vizuomotoros koordináció Mozgás	3. Labda adogatás: nagy kört alkotva a gyerekek az ölben, és körbe adjuk a labdákat jobb, majd bal irányba	Ének: Megy a labda vándorútra Vers: Száll a labda ripp-röpp	Különböző méretű és szerkezetű labdák

	Vizuális észlelés Taktilis kineztezia	4. Játékok ejtőernyővel: 1. A kifeszített ejtőernyőbe labdákat helyezünk, és mozgatjuk azokat lassan, gyorsan énekkel kísérve 2. A kifeszített ejtőernyő alá fektetjük a gyerekeket, és lebegtetjük azt 3. A kifeszített ejtőernyő közepébe fektetjük, ültetjük a gyerekeket, és betakarjuk őket az ejtőernyő szélével, majd kinyitjuk	Énekek: Esik az eső... Csepp-csepp csepereg Bújj, bújj zöldág Tavaszi szél Hej, tulipán, tulipán	Ejtőernyő, színes lufik, könnyű, kisméretű színes labdák
	Taktilis kineztezia Mozgás	5. Ölbéli játékok	Mondókák: Hüvelykujjam almafa Csíp-csíp csóka Pici szem, pici száj és az eddig tanultak ismétlése tetszőlegesen	
	Mozgásfejlesztés: nyújtás, lazítás	6. Mondókával kísért mozgás: a szülő mozgatja a gyermek végtagjait	Mondókák: Lassan forog a kerék Lóg a lába, lóga - és az eddig tanultak ismétlése tetszőlegesen	

	Beszédfejlesztés	7. Bábozással kísért hangutánzás: állathangok, állatokról szóló versek, mondókák, énekek	Nyuszi: Nyuszi, nyuszi, nyulacskám Nyuszi ül a fűben Kacsa: Háp, háp, háp... Kis kacsa fürdik... - az eddig tanultak ismétlése	Bábok: nyuszi, kacsa, cica, kutya
	Gondolkodás fejlesztés	8. Szabad játék: a játékpolicán lévő fejlesztő játékokkal, labdafüzdőben		Csörgők, formaegyeztetők, formakirakók, Montessori tornyok, stb.
November		1. A szülők edukációja: beszélgetés a mozgásfejlődésről: a kúszás jelentősége		
	Vizuális észlelés	2. Buborékfújás: nagyobb, majd kisebb buborékok fújása		Buborékfújók
	Vizuomotoros koordináció Mozgás	3. Labda adogatás: nagy kört alkotva a gyerekek az ölben, és körbe adjuk a labdákat jobb és bal irányba	Ének: Megy a labda vándorútra Vers: Száll a labda ripp-röpp	Különböző méretű és struktúrájú labdák

	Vizuális észlelés Taktilis kinezttézia	4. Játékok ejtóernyővel: 1. A kifeszített ejtóernyőbe labdákat helyezünk, és mozgatjuk azokat lassan, gyorsan énekkel kísérvé 2. A kifeszített ejtóernyő alá fektetjük a gyerekeket, és lebegtetjük azt 3. A kifeszített ejtóernyő közepébe fektetjük, ültetjük a gyerekeket, és betakarjuk őket az ejtóernyő szélével, majd kinyitjuk	Énekek: Esik az eső... Csepp-csepp csepereg Bújj, bújj zöldág Tavaszi szél Hej, tulipán, tulipán	Ejtőernyő, színes lufik, könnyű, kisméretű színes labdák
	Taktilis kinezttézia Mozgás	5. Ölbéli játékok, höcögtetők	Mondókák: Húzz, húzz engemet... Zsipp, zsupp... Hinta, palinta... - és az eddig tanultak ismétlése tetszőlegesen	
	Mozgásfejlesztés: nyújtás, lazítás	6. Mondókával kísért mozgás: a szülő mozgatja a gyermek végtagjait	Versek, énekek: Nyuszi fülét hegyezi Szita, szita, sűrű szita - és az eddig tanultak ismétlése tetszőlegesen	

	Beszédfejlesztés	7. Bábozással kísért hangutánzás: állathangok, állatokról szóló versek, mondókák, énekek	Mondókák, énekek: Csiga: Csigabiga gyere ki Csigabiga told ki szarvadat Lassan jár a csigabiga Kígyó: Tekeredik a kígyó - és az eddig tanultak gyakorlása tetszőlegesen	Bábok: csiga, kígyó
	Gondolkodás fejlesztés	8. Szabad játék: a játékpoliccon lévő fejlesztő játékokkal, labdafürdőben		Csörgők, formaegyeztetők, formakirakók, Montessori tornyok, stb.
December		1. A szülők edukációja: beszélgetés a mozgásfejlődésről: a mászás jelentősége		
	Vizuális észlelés	2. Buborékfújás: nagyobb, majd kisebb buborékok fújása		Buborékfújók
	Vizuomotoros koordináció Mozgás	3. Labda adogatás: nagy kört alkotva a gyerekek az ölben, és körbe adjuk a labdákat jobb és bal irányba is.	Ének: Megy a labda vándorútra Vers: Száll a labda ripp-röpp	Különböző méretű és struktúrájú labdák

	Vizuális észlelés Taktilis kineztiázia	4. Játékok ejtóernyővel: 1. A kifeszített ejtóernyőbe labdákat helyezünk, és mozgatjuk azokat lassan, gyorsan énekkel kísérve 2. A kifeszített ejtóernyő alá fektetjük a gyerekeket, és lebegtetjük azt 3. A kifeszített ejtóernyő közepébe fektetjük, ültetjük a gyerekeket, és betakarjuk őket az ejtóernyő szélével, majd kinyitjuk	Énekek: Esik az eső... Csepp-csepp csepereg Bújj, bújj zöldág Tavaszi szél Hej, tulipán, tulipán	Ejtőernyő, színes lufik, könnyű, kisméretű színes labdák
	Taktilis kineztiázia Mozgás	5. Ölbéli játékok, höcögtetők	Mondókák: Gyí, te paci... Poros úton kocsi zörög Így lovagolnak a hölgyek Ének: Csett Pápára... - és az eddig tanultak ismétlése tetszőlegesen	
	Mozgásfejlesztés: nyújtás, lazítás	6. Mondókával kísért mozgás: a szülő mozgatja a gyermek végtagjait	Versek, mondókák: Esik az eső... Süssünk, süssünk valamit Jár a toronyóra - és az eddig tanultak ismétlése tetszőlegesen	

	Beszédfejlesztés	7. Bábozással kísért hangutánzás: állathangok, állatokról szóló versek, mondókák, énekek	Mondókák, énekek: Egér: Egér, egér, kiséger Cini, cini, kiséger Majom: Egy, kettő, bal, jobb... Béka: Béka, béka, brekeke... Mikulás: Télapó itt van Hull a pelyhes Karácsony: Kis karácsony	Bábok: egér, majom, béka, valamint az eddig tanult versekhez kapcsolódóan bármelyik az ünnepekhez kötődően: Mikulás, angyal
	Gondolkodás fejlesztés	8. Szabad játék: a játékpoliccon lévő fejlesztő játékokkal, labdafürdőben		Csörgők, formaegyeztetők, formakirakók, Montessori toronyok, stb.
Január		1. A szülők edukációja: beszélgetés a mozgásfejlődésről: a járás tanulásról		
	Vizuális észlelés	2. Buborékfújás: nagyobb, majd kisebb buborékok fújása		Buborékfújók
	Vizuomotoros koordináció Mozgás	3. Labda adogatás: nagy kört alkotva a gyerekek az ölben, és körbe adjuk a labdákat jobb és bal irányba is	Ének: Megy a labda vándorútra Vers: Száll a labda ripp-röpp	Különböző méretű és struktúrájú labdák

	Vizuális észlelés Taktilis kineztezia	4. Játékok ejtóernyővel: 1. A kifeszített ejtóernyőbe labdákat helyezünk, és mozgatjuk azokat lassan, gyorsan énekek kísérvé 2. A kifeszített ejtóernyő alá fektetjük a gyerekeket, és lebegtetjük azt 3. A kifeszített ejtóernyő közepébe fektetjük, ültetjük a gyerekeket, és betakarjuk őket az ejtóernyő szélével, majd kinyitjuk	Énekek: Esik az eső... Csepp-csepp csepereg Bújj, bújj zöldág Tavaszi szél Hej tulipán, tulipán	Ejtőernyő, színes lufik, könnyű, kisméretű színes labdák
	Taktilis kineztezia Mozgás	5. Ölbéli játékok, höcögtető	Mondókák: Kerekecske gombocska Megyen a medve Ének: Én kis kertet kerteltem - és az eddig tanultak ismétlése tetszőlegesen	
	Mozgásfejlesztés: nyújtás, lazítás	6. Mondókával kísért mozgás: a szülő mozgatja a gyermek végtagjait	Mondókák, versek: Badacsonyi rózsafán Cicuska, macuska - és az eddig tanultak ismétlése tetszőlegesen	
	Beszédfejlesztés	7. Bábozással kísért hangutánzás: állathangok, állatokról szóló versek, mondókák, énekek	Malac: Egy kis malac... Sárga szőrű kismalac... Boci: Boci, boci, tarka - és az eddig tanultak ismétlése tetszőlegesen	Bábok: malac, boci

	Gondolkodás fejlesztés	8. Szabad játék: a játékpolicán lévő fejlesztő játékokkal, labdafürdőben		Csörgők, formaegyeztetők, formakirakók, Montessori tornyok, stb.
Február		1. A szülők edukációja: beszélgetés a beszédfejlődésről, beszédészlelés, a szájra irányultság kialakítása, a beszédértés		
	Vizuális észlelés	2. Buborékfújás: nagyobb, majd kisebb buborékok fújása		Buborékfújók
	Vizuomotoros koordináció Mozgás	3. Labda adogatás: nagy kört alkotva a gyerekek az ölben, és körbe adjuk a labdákat jobb és bal irányba is	Ének: Megy a labda vándorútra Vers: Száll a labda ripp-röpp	Különböző méretű és struktúrájú labdák
	Vizuális észlelés Taktilis kineztiázia	4. Játékok ejtőernyővel: 1. A kifeszített ejtőernyőbe labdákat helyezünk, és mozgatjuk azokat lassan, gyorsan énekek kísérvé 2. A kifeszített ejtőernyő alá fektetjük a gyerekeket, és lebegtetjük azt 3. A kifeszített ejtőernyő közepébe fektetjük, ültetjük a gyerekeket, és betakarjuk őket az ejtőernyő szélével, majd kinyitjuk	Énekek: Esik az eső... Csepp-csepp csepereg Bújj, bújj, zöldág Tavaszi szél Hej, tulipán, tulipán	Ejtőernyő, színes lufik, könnyű, kisméretű színes labdák

	Taktilis kineztezia Mozgás	5. Ölbéli játékok, höcögtető	Mondókák: A házat kiséperjük Kerekeset, bökdösőset - és az eddig tanultak ismétlése tetszőlegesen	
	Mozgásfejlesztés: nyújtás, lazítás	6. Mondókával kísért mozgás: a szülő mozgatja a gyermek végtagjait	Mondókák, énekek: Ég a gyertya ég... Töröm, töröm a mákot - és az eddig tanultak ismétlése tetszőlegesen	
	Beszédfejlesztés	7. Bábozással kísért hangutánzás: állathangok, állatokról szóló versek, mondókák, énekek	Az eddig tanult mondókák tetszőleges ismétlése	Bábok
	Gondolkodás fejlesztés	8. Szabad játék: a játékpolicán lévő fejlesztő játékokkal, labdafüzdőben		Csörgők, formaegyeztetők, formakirakók, Montessori toronyok, stb.
Március		1. A szülők edukációja: beszélgetés a beszédfejlődésről, beszédészlelés, a szájra irányultság kialakítása, a beszédértés		
	Vizuális észlelés	2. Buborékfújás: nagyobb, majd kisebb buborékok fújása		Buborékfújók
	Vizuomotoros koordináció Mozgás	3. Labda adogatás: nagy kört alkotva a gyerekek az ölben, és körbe adjuk a labdákat jobb és bal irányba is	Ének: Megy a labda vándorútra Vers: Száll a labda ripp-röpp	Különböző méretű és strukturájú labdák

Vizuális észlelés Taktilis kineztiázia	4. Játékok ejtóernyővel: 1. A kifeszített ejtóernyőbe labdákat helyezünk, és mozgatjuk azokat lassan, gyorsan énekkel kísérvé 2. A kifeszített ejtóernyő alá fektetjük a gyerekeket, és lebegtetjük azt 3. A kifeszített ejtóernyő közepébe fektetjük, ültetjük a gyerekeket, és betakarjuk őket az ejtóernyő szélével, majd kinyitjuk	Énekek: Esik az eső... Csepp-csepp csepereg Bújj, bújj, zöldág Tavaszi szél Hej, tulipán, tulipán	Ejtőernyő, színes lufik, könnyű, kisméretű színes labdák
Taktilis kineztiázia Mozgás	5. Ölbéli játékok, höcögtetők	Mondókák: Giling, galang, szól a harang Úton megyen két karó - és az eddig tanultak ismétlése tetszőlegesen	
Taktilis kineztiázia Mozgás	6. Mondókával kísért mozgás: a szülő mozgatja a gyermek végtagjait	Mondókák, versek, énekek: Hej, laboda, laboda... Gólya viszi a fiát - és az eddig tanultak ismétlése tetszőlegesen	
Beszédfejlesztés	7. Bábozással kísért hangutánzás: állathangok, állatokról szóló versek, mondókák, énekek	Az eddig tanult mondókák tetszőleges ismétlése	Bábok

	Gondolkodás fejlesztés	8. Szabad játék: a játékpolcon lévő fejlesztő játékokkal, labdafüzdőben		Csörgők, formaegyeztetők, formakirakók, Montessori tornyok, stb.
Április		1. A szülők edukációja: beszélgetés a beszédfejlődésről, beszédészlelés, a szájra irányultság kialakítása, a beszédértés		
	Vizuális észlelés	2. Buborékfújás: nagyobb, majd kisebb buborékok fújása		Buborékfújók
	Vizuomotoros koordináció Mozgás	3. Labda adogatás: nagy kört alkotva a gyerekek az ölben, és körbe adjuk a labdákat jobb és bal irányba is	Ének: Megy a labda vándorútra Vers: Száll a labda ripp-röpp	Különböző méretű és struktúrájú labdák
	Vizuális észlelés Taktilis kineztiázia	4. Játékok ejtőernyővel: 1. A kifeszített ejtőernyőbe labdákat helyezünk, és mozgatjuk azokat lassan, gyorsan énekek kísérvé 2. A kifeszített ejtőernyő alá fektetjük a gyerekeket, és lebegtetjük azt 3. A kifeszített ejtőernyő közepébe fektetjük, ültetjük a gyerekeket, és betakarjuk őket az ejtőernyő szélével, majd kinyitjuk	Énekek: Esik az eső... Csepp-csepp csepereg Bújj, bújj, zöldág Tavaszi szél Hej, tulipán, tulipán	Ejtőernyő, színes lufik, könnyű, kisméretű színes labdák

	Taktilis kineztezia Mozgás	5. Ölbéli játékok, höcögtetők	Mondókák, versek: Mátyás király levelet ír Itt van egy kis kert - és az eddig tanultak ismétlése tetszőlegesen	
	Taktilis kineztezia Mozgás	6. Mondókával kísért mozgás: a szülő mozgatja a gyermek végtagjait	Mondókák, versek, énekek: Kipp, kopp, kalapács Cini, cini muzsika - és az eddig tanultak ismétlése tetszőlegesen	
	Beszédfejlesztés	7. Bábozással kísért hangutánzás: állathangok, állatokról szóló versek, mondókák, énekek	Az eddig tanult mondókák tetszőleges ismétlése	Bábok
	Gondolkodás fejlesztés	8. Szabad játék: a játékpólcon lévő fejlesztő játékokkal, labdafüzdőben		Csörgők, formaegyeztetők, formakirakók, Montessori tornyok, stb.
Május		1. A szülők edukációja: beszélgetés a beszédfejlődésről, a szókincs és a grammatika fejlődéséről.		
	Vizuális észlelés	2. Buborékfújás: nagyobb, majd kisebb buborékok fújása		Buborékfújók
	Vizuomotoros koordináció Mozgás	3. Labda adogatás: nagy kört alkotva a gyerekek az ölben, és körbe adjuk a labdákat jobb és bal irányba is	Ének: Megy a labda vándorútra Vers: Száll a labda ripp-röpp	Különböző méretű és struktúrájú labdák

Vizuális észlelés Taktilis kineztiázia	4. Játékok ejtóernyővel: 1. A kifeszített ejtóernyőbe labdákat helyezünk, és mozgatjuk azokat lassan, gyorsan énekkel kísérvé 2. A kifeszített ejtóernyő alá fektetjük a gyerekeket, és lebegtetjük azt 3. A kifeszített ejtóernyő közepébe fektetjük, ültetjük a gyerekeket, és betakarjuk őket az ejtóernyő szélével, majd kinyitjuk	Énekek: Esik az eső... Csepp-csepp csepereg Bújj, bújj, zöldág Tavaszi szél Hej, tulipán, tulipán	Ejtőernyő, színes lufik, könnyű, kisméretű színes labdák
Taktilis kineztiázia Mozgás	5. Ölbéli játékok, höcögtetők	Mondókák, versek: Gyí, te fakó Hóc, hóc katona - és az eddig tanultak ismétlése tetszőlegesen	
Taktilis kineztiázia Mozgás	6. Mondókával kísért mozgás: a szülő mozgatja a gyermek végtagjait	Mondókák, versek, énekek: Hátamon a zsákom - és az eddig tanultak ismétlése tetszőlegesen	
Beszédfejlesztés	7. Bábozással kísért hangutánzás: állathangok, állatokról szóló versek, mondókák, énekek	Az eddig tanult mondókák tetszőleges ismétlése	Bábok
Gondolkodás fejlesztés	8. Szabad játék: a játékpoliccon lévő fejlesztő játékokkal, labdafüzdőben		Csörgők, formaegyeztetők, formakirakók, Montessori tornyok

A 2. csoport az 1-3 évesek csoportja

A járnivaló gyerekek csoportjának tematikája

A nagyobbak csoportjának tartott foglalkozások hasonlóan épülnek fel, mint a kisebbeké. Abban különböznek, hogy több, változatosabb tevékenységet építünk bele. Nagyobb hangsúlyt kap a mozgásfejlesztés és az ábrázoló tevékenység. A foglalkozásokat leginkább az évszakok, ünnepek tematikájához kötjük.

Egy-egy foglalkozás során mindig figyelembe vesszük a gyerekek igényeit, nem szükséges mindig minden lépést beépíteni.

Ha ábrázoló tevékenységet tervezünk, az általában hosszabb idő, és a terem átrendezését igényli. Ezért akkor nem célszerű nagyobb eszközigényű mozgásfejlesztést beiktatni, vagyis nem építünk akadálypályát.

Az ábrázoló tevékenységet mindig valamilyen verssel, vagy énekkel kezdeményezzük.

A közös éneklésbe, vagy zenélésbe a gyerekek és a szülők ritmushangszerekkel kapcsolódnak be. Ez történhet hangszer kísérettel, vagy zenei aláfestéssel is.

Azok a gyerekek, akik már az előző évben is jártak a foglalkozásokra, már jól ismerik a verseket, mondókákat, ezeket mind beépíthetjük, gyakorolhatjuk. A nagyobbak számára már csak bővítjük a repertoárt. Az új gyerekek sokszor csak a mozgásba kapcsolódnak be, ám ők is hamar megtanulják azokat.

Időszak	Fejlesztendő terület	A foglalkozás anyaga	Mondókák, versek, énekek	A foglalkozás eszközei
Szeptember		1. Ismerkedés, a nevek tanulása	Ének: Pál, Kata, Péter... (a dal ismétlése a jelen lévő gyerekek neveinek beépítésével)	
	Vizuális észlelés	2. Buborékfújás: nagyobb, majd kisebb buborékok fújása		Buborékfújók
	Kommunikáció, vizuomotoros koordináció	3. Labda adogatás: nagy kört alkotva a gyerekek az ölben, körbe adjuk a labdákat	Ének: Megy a labda vándorútra Vers: Száll a labda ripp-röpp	Különböző méretű és struktúrájú labdák
	Mozgás, ritmus, beszéd összekapcsolása	4. Ritmus gyakorlatok nagy labdán - a nagylabdát körül álljuk, és a mondókák, versek ritmusát azon kopogjuk	Mondókák: Kipp, kopp kalapács Ecc pecc	Nagy méretű (90 cm) labdák

	Taktilis kinezttézia Vizuális észlelés	<p>5. Játékok ejtőernyővel:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A kifeszített ejtőernyőbe labdákat helyezünk, és mozgatjuk azokat lassan, gyorsan énekkel kísérve 2. A kifeszített ejtőernyő alá fektetjük a gyerekeket, és lebegtetjük azt, majd körben járunk az ejtőernyővel 3. A kifeszített ejtőernyő közepébe fektetjük, ültetjük a gyerekeket, és betakarjuk őket az ejtőernyő szélével, majd kinyitjuk 	<p>Énekek: Esik az eső... Csepp-csepp csepereg Hej, Dunáról fúj a szél</p> <p>Bújj, bújj zöldág Bújj, bújj, itt megyek</p> <p>Tavaszi szél</p>	Ejtőernyő, színes lufik, könnyű, kisméretű színes labdák
	Mozgás, egyensúly, a motoros integráció fejlesztése	<p>6. Akadálypálya: Az előre felépített akadálypályán való helyes átjutást megtanítjuk a szülőknek, hogy később a gyermekükkel önállóan használják azt.</p>		Ayres, TSMT eszközök, óvodás tornapad, trambulín, mozgásfejlesztő készlet, tornaszőnyegek
	Beszédfejlesztés	<p>7. Bábozással kísért hangutánzás: állathangok, állatokról szóló versek, mondókák, énekek</p>	<p>Az eddig tanult mondókák, versek, énekek Falusi hangverseny (Háp, háp...)</p>	Bábok: Kacsa, boci, malac, kakas, pulyka, stb.

	Finommotorika fejlesztése, vizuomotoros koordináció	8. Ábrázoló, barkácsoló tevékenység az őszhöz kapcsolódóan, pl.: - szőlőfürt ábrázolása ujjlenyomattal, vagy parafa dugó nyomattal - szőlőfürt ábrázolása kivágott korongok felragasztásával		rajzlap, színes papírok, ragasztó. ujjfesték, tempera, stb.
	Zenei készségek, hallási figyelem, ritmuskészség fejlesztése	9. Közös zenélés, éneklés - az ábrázoló tevékenység témájához köthető dalok, zenék közös éneklése, hangszeres kísérete	Énekek: Érik a szőlő... Ettem szőlőt...	Hangszerek, vagy zenei lejátszó, ritmushangszerek
Október		1. A szülők edukációja: beszélgetés a mozgásfejlődésről: a helyes járás		
	Vizuális észlelés	2. Buborékfújás: nagyobb, majd kisebb buborékok fújása, azok elkapása		Buborékfújók
	Vizuomotoros koordináció Mozgás	3. Labda adogatás: nagy kört alkotva a gyerekek az ölben, és körbe adjuk a labdákat jobb, majd bal irányba	Ének: Megy a labda vándorútra Vers: Száll a labda ripp-röpp	Különböző méretű és struktúrájú labdák
	Mozgás, ritmus, beszéd összekapcsolása	4. Ritmus gyakorlatok nagy labdán - a nagylabdát körül álljuk, és a mondókák, versek ritmusát azon kopogjuk	Az eddig tanult mondókák ismétlése. Új mondókák: Poros úton... Jákobnak volt...	Nagy méretű (90 cm) labdák

	Vizuális észlelés Taktilis kineztiázia	<p>5. Játékok ejtőernyővel:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A kifeszített ejtőernyőbe labdákat helyezünk, és mozgatjuk azokat lassan, gyorsan énekkel kísérve 2. A kifeszített ejtőernyő alá fektetjük a gyerekeket, és lebegtetjük azt 3. A kifeszített ejtőernyővel körben járunk a gyerekek felett 4. A kifeszített ejtőernyő közepébe fektetjük, ültetjük a gyerekeket, és betakarjuk őket az ejtőernyő szélével, majd kinyitjuk azt 	<p>Énekek: Esik az eső... Csepp-csepp csepereg... Hej, Dunáról fúj a szél</p> <p>Bújj, bújj zöldág... Cifra palota</p> <p>Bújj, bújj itt megyek...</p> <p>Tavaszi szél Hej tulipán, tulipán</p>	Ejtőernyő, színes lufik, könnyű, kisméretű színes labdák
	Mozgás, egyensúly, a motoros integráció fejlesztése	<p>6. Akadálypálya:</p> <p>Az előre felépített akadálypályán való helyes átjutást megtanítjuk a szülőknek, hogy később a gyermekükkel önállóan használják azt</p>		Ayres, TSMT eszközök, óvodás tornapad, trambulín, mozgásfejlesztő készlet, tornaszőnyegek
	Beszédfejlesztés	<p>7. Bábozással kísért hangutánzás: állathangok, állatokról szóló versek, mondókák, énekek</p>	<p>- az eddig tanultak ismétlése, gyakorlása Én elmentem a vásárba ....</p>	Bábok a mondókákhoz kötődően

	Finommotorika fejlesztése, vizuomotoros koordináció	8. Ábrázoló, barkácsoló tevékenység az őszhez kapcsolódóan, pl.: - gyümölcsök készítése gyurmából (alma, szilva, körte) - fakanál báb készítése (bármilyen állat)		rajzlap, gyurma, ecset, tempera, stb. fakanál, mozgó szemek, dekorgumi
	Zenei készségek, hallási figyelem, ritmuskészség fejlesztése	9. Közös zenélés, éneklés az ábrázoló tevékenység témájához köthető dalok, zenék közös éneklése, hangszeres kísérete	Zenék, énekek: Hull a szilva... Ki lakik a dióhéjban?	Hangszerek, vagy zenei lejátszó, ritmushangszerek
November		1. A szülők edukációja: beszélgetés a beszédfejlődésről: a szókincsfejlesztés.		
	Vizuális észlelés	2. Buborékfújás: nagyobb, majd kisebb buborékok fújása		Buborékfújók
	Vizuomotoros koordináció Mozgás	3. Labda adogatás: nagy kört alkotva a gyerekek az ölben, és körbe adjuk a labdákat jobb és bal irányba	Ének: Megy a labda vándorútra Vers: Száll a labda ripp-röpp	Különböző méretű és szerkezetű labdák
	Mozgás, ritmus, beszéd összekapcsolása	4. Ritmus gyakorlatok nagy labdán - a nagylabdát körül álljuk, és a mondókák, versek ritmusát azon kopogjuk	Az eddig tanult mondókák ismétlése. Új mondóka: Ence, Bence .... Hej, Gyula ...	Nagy méretű (90 cm) labdák

	Vizuális észlelés Taktilis kineztiázia	<p>5. Játékok ejtóernyővel:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A kifeszített ejtóernyőbe labdákat helyezünk, és mozgatjuk azokat lassan, gyorsan énekkel kísérve 2. A kifeszített ejtóernyő alá fektetjük a gyerekeket, és lebegtetjük azt. 3. A kifeszített ejtóernyőt körbe visszük a gyerekek felett. 4. A kifeszített ejtóernyő közepébe fektetjük, ültetjük a gyerekeket, és betakarjuk őket az ejtóernyő szélével, majd kinyitjuk 	<p>Énekek: Esik az eső... Csepp-csepp csepereg Hej, Dunáról fúj a szél</p> <p>Bújj, bújj zöldág Cifra palota</p> <p>Bújj, bújj itt megyek</p> <p>Tavaszi szél Hej tulipán, tulipán</p>	Ejtőernyő, színes lufik, könnyű, kisméretű színes labdák
	Mozgás, egyensúly, a motoros integráció fejlesztése	<p>5. Akadálypálya:</p> <p>Az előre felépített akadálypályán való helyes átjutást megtanítjuk a szülőknek, hogy később a gyermekükkel önállóan használják azt</p>		Ayres, TSMT eszközök, óvodás tornapad, trambulín, mozgásfejlesztő készlet, tornaszőnyegek
	Beszédfejlesztés	<p>6. Bábozással kísért hangutánzás: állathangok, állatokról szóló versek, mondókák, énekek</p>	<p>Mondókák, énekek: - az eddig tanultak gyakorlása tetszőlegesen</p>	Bábok

	Finommotorika fejlesztése, vizuomotoros koordináció	7. Ábrázoló, barkácsoló tevékenység az őszhöz kapcsolódóan, pl.: - levélnyomat készítése lehullott levelekből - formakinyomóval készített apró színes levelek ragasztása előre megrajzolt fa köré		rajzlapok, színes papír, formakinyomó, tempera, ecsetek, ragasztó, kis tálak, stb.
	Zenei készségek, hallási figyelem, ritmuskészség fejlesztése	8. Közös zenélés, éneklés - az ábrázoló tevékenység témájához köthető dalok, zenék közös éneklése, hangszeres kísérete	Zenék, énekek: Őszi éjjel... - az eddigi őszi énekek	Hangszerek, vagy zenei játszótér, ritmushangszerek
December		1. A szülők edukációja: beszélgetés a beszédfejlődésről: a grammatikai struktúrák kialakulása		
	Vizuális észlelés	2. Buborékfújás: nagyobb, majd kisebb buborékok fújása		Buborékfújók
	Vizuomotoros koordináció Mozgás	3. Labda adogatás: nagy kört alkotva a gyerekek az ölben, és körbe adjuk a labdákat jobb és bal irányba is.	Ének: Megy a labda vándorútra Vers: Száll a labda ripp-röpp	Különböző méretű és struktúrájú labdák
	Mozgás, ritmus, beszéd összekapcsolása	4. Ritmus gyakorlatok nagy labdán - a nagylabdát körül álljuk, és a mondókák, versek ritmusát azon kopogjuk	Az eddig tanult mondókák ismétlése. Új mondóka: Gyerekek, gyerekek ... Egyedem, begyedem tengertánc	Nagy méretű (90 cm) labdák

<p>Vizuális észlelés Taktilis kineztiázia</p>	<p>5. Játékok ejtóernyővel: 1. A kifeszített ejtóernyőbe labdákat helyezünk, és mozgatjuk azokat lassan, gyorsan énekek kíséretében 2. A kifeszített ejtóernyő alá fektetjük a gyerekeket, és lebegtetjük azt. 3. A kifeszített ejtóernyőt körbe visszük a gyerekek felett. 4. A kifeszített ejtóernyő közepébe fektetjük, ültetjük a gyerekeket, és betakarjuk őket az ejtóernyő szélével, majd kinyitjuk</p>	<p>Énekek: Esik az eső... Csepp-csepp csepereg Hej, Dunáról fúj a szél Bújj, bújj zöldág Cifra palota Bújj, bújj itt megyek... Tavaszi szél Hej tulipán, tulipán</p>	<p>Ejtőernyő, színes lufik, könnyű, kisméretű színes labdák</p>
<p>Mozgás, egyensúly, a motoros integráció fejlesztése</p>	<p>5. Akadálypálya: Az előre felépített akadálypályán való helyes átjutást megtanítjuk a szülőknek, hogy később a gyermekükkel önállóan használják azt</p>		<p>Ayres, TSMT eszközök, óvodás tornapad, trambulín, mozgásfejlesztő készlet, tornaszőnyegek</p>
<p>Beszédfejlesztés</p>	<p>6. Bábozással kísért hangutánzás: állathangok, állatokról szóló versek, mondókák, énekek</p>	<p>Az eddig tanult mondókák, versek ismétlése tetszőlegesen</p>	<p>Bábok</p>
<p>Finommotorika fejlesztése, vizuomotoros koordináció</p>	<p>7. Ábrázoló, barkácsoló tevékenység az ünnepekhez kapcsolódóan, pl.: - Mikulások készítése - Karácsonyi díszek készítése</p>		<p>rajzlapok, színes papír, formakinyomó, tempera, ecsetek, ragasztó, kis tálak, stb.</p>

	Zenei készségek, hallási figyelem, ritmuskészség fejlesztése	8. Közös zenélés, éneklés - az ábrázoló tevékenység témájához köthető dalok, zenék közös éneklése, hangszeres kísérete	Zenék, énekek: Mikulás énekek: - Télapó itt van - Hull a pelyhes - Pattanj pajtás - Hullik a völgyben - Suttog a fenyves - Mikulás, Mikulás Karácsonyi énekek - Kiskarácsony, nagykarácsony - A zöld fenyőfán - Szent Karácsony eljő - Jaj, de pompás fa - Szálljatok le, szálljatok le - Fenyőünnep immár eljő	Hangszerek, vagy zenei lejátszó, ritmushangszerek
Január		1. A szülők edukációja: beszélgetés a laterális dominancia kialakulásáról		
	Vizuális észlelés	2. Buborékfújás: nagyobb, majd kisebb buborékok fújása		Buborékfújók
	Vizuomotoros koordináció Mozgás	3. Labda adogatás: nagy kört alkotva a gyerekek az ölben, és körbe adjuk a labdákat jobb és bal irányba is	Ének: Megy a labda vándorútra Vers: Száll a labda ripp-röpp	Különböző méretű és struktúrájú labdák
	Mozgás, ritmus, beszéd összekapcsolása	4. Ritmus gyakorlatok nagy labdán - a nagylabdát körül álljuk, és a mondókák, versek ritmusát azon kopogjuk	Az eddig tanult mondókák ismétlése. Új mondóka: Egy, kettő, három, négy ... Réce, ruca vadliba	Nagy méretű (90 cm) labdák

	Vizuális észlelés Taktilis kineztiázia	<p>5. Játékok ejtóernyővel:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A kifeszített ejtóernyőbe labdákat helyezünk, és mozgatjuk azokat lassan, gyorsan énekek kísérvé 2. A kifeszített ejtóernyő alá fektetjük a gyerekeket, és lebegtetjük azt 3. A kifeszített ejtóernyőt körbe visszük a gyerekek felett 4. A kifeszített ejtóernyő közepébe fektetjük, ültetjük a gyerekeket, és betakarjuk őket az ejtóernyő szélével, majd kinyitjuk 	<p>Énekek: Esik az eső...</p> <p>Csepp-csepp csepereg Hej, Dunáról fúj a szél</p> <p>Bújj, bújj zöldág Cifra palota Bújj, bújj itt megyek</p> <p>Tavaszi szél Hej tulipán, tulipán</p>	Ejtőernyő, színes lufik, könnyű, kisméretű színes labdák
	Mozgás, egyensúly, a motoros integráció fejlesztése	<p>6. Akadálypálya:</p> <p>Az előre felépített akadálypályán való helyes átjutást megtanítjuk a szülőknek, hogy később a gyermekükkel önállóan használják azt</p>		Ayres, TSMT eszközök, óvodás tornapad, trambulín, mozgásfejlesztő készlet, tornaszőnyegek
	Beszédfejlesztés	<p>7. Bábozással kísért hangutánzás: állathangok, állatokról szóló versek, mondókák, énekek</p>	Az eddig tanult mondókák, versek ismétlése tetszőlegesen	Bábok

	Finommotorika fejlesztése, vizuomotoros koordináció	8. Ábrázoló, barkácsoló tevékenység a télhez kapcsolódóan, pl.: - hóember készítése gyurmából - havas kép készítése fekete kartonra ujjnyomattal		gyurma, fekete műszaki karton, fehér tempera, ecsetek, kis tálak, stb.
	Zenei készségek, hallási figyelem, ritmuskészség fejlesztése	9. Közös zenélés, éneklés - az ábrázoló tevékenység témájához köthető dalok, zenék közös éneklése, hangszeres kísérete	Zenék, énekek: - Tekereg a szél - Hull a hó - Micimackó - stb.	Hangszerek, vagy zenei lejátszó, ritmushangszerek
Február		1. A szülők edukációja: beszélgetés a helyes étkezési szokások kialakításáról, az étkezési zavarokról		
	Vizuális észlelés	2. Buborékfújás: nagyobb, majd kisebb buborékok fújása		Buborékfújók
	Vizuomotoros koordináció Mozgás	3. Labda adogatás: nagy kört alkotva a gyerekek az ölben, és körbe adjuk a labdákat jobb és bal irányba is	Ének: Megy a labda vándorútra Vers: Száll a labda ripp-röpp	Különböző méretű és struktúrájú labdák
	Mozgás, ritmus, beszéd összekapcsolása	4. Ritmus gyakorlatok nagy labdán - a nagylabdát körül álljuk, és a mondókák, versek ritmusát azon kopogjuk	Az eddig tanult mondókák ismétlése. Új mondóka: Kicsi kocsi, három csacsi Ekepe pekepe ...	Nagy méretű (90 cm) labdák
	Vizuális észlelés Taktilis kineztiészia	5. Játékok ejtőernyővel: 1. A kifeszített ejtőernyőbe labdákat helyezünk, és mozgatjuk azokat lassan, gyorsan énekekkel kísérve	Énekek: Esik az eső... Csipp-csepp csepereg Hej, Dunáról fúj a szél Bújj, bújj zöldág Cifra palota	Ejtőernyő, színes lufik, könnyű, kisméretű színes labdák

		<p>2. A kifeszített ejtőernyő alá fektetjük a gyerekeket, és lebegtetjük azt</p> <p>3. A kifeszített ejtőernyőt körbe visszük a gyerekek felett</p> <p>4. A kifeszített ejtőernyő közepébe fektetjük, ültetjük a gyerekeket, és betakarjuk őket az ejtőernyő szélével, majd kinyitjuk</p>	<p>Bújj, bújj itt megyek</p> <p>Tavaszi szél</p> <p>Hej tulipán, tulipán</p>	
	Mozgás, egyensúly, a motoros integráció fejlesztése	<p>6. Akadálypálya: Az előre felépített akadálypályán való helyes átjutást megtanítjuk a szülőknek, hogy később a gyermekükkel önállóan használják azt</p>		<p>Ayres, TSMT eszközök, óvodás tornapad, trambulín, mozgásfejlesztő készlet, tornaszőnyegek</p>
	Beszédfejlesztés	<p>7. Bábozással kísért hangutánzás: állathangok, állatokról szóló versek, mondókák, énekek</p>	<p>Az eddig tanult mondókák, versek ismétlése tetszőlegesen</p>	<p>Bábok</p>
	Finommotorika fejlesztése, vizuomotoros koordináció	<p>8. Ábrázoló, barkácsoló tevékenység a farsanghoz kapcsolódóan, pl.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - farsangi szemüveg díszítése - lufiból bohócfaj készítése ragasztással - fakanálbáb állatok készítése 		<p>rajzlap, színes papír, formakinyomó, szerpentin papír, ragasztó fakanál, mozgó szemek, dekorgumi</p>

	Zenei készségek, hallási figyelem, ritmuskészség fejlesztése	9. Közös zenélés, éneklés - az ábrázoló tevékenység témájához köthető dalok, zenék közös éneklése, hangszeres kísérete	Zenék, énekek: - Itt a farsang áll a bál - Gryllus V.: Maszkabál	Hangszerek, vagy zenei lejátszó, ritmushangszerek
Március		1. A szülők edukációja: beszélgetés a szobatisztaság kialakulásáról		
	Vizuális észlelés	2. Buborékfújás: nagyobb, majd kisebb buborékok fújása		Buborékfújók
	Vizuomotoros koordináció Mozgás	3. Labda adogatás: nagy kört alkotva a gyerekek az ölben, és körbe adjuk a labdákat jobb és bal irányba is	Ének: Megy a labda vándorútra Vers: Száll a labda ripp-röpp	Különböző méretű és struktúrájú labdák
	Mozgás, ritmus, beszéd összekapcsolása	4. Ritmus gyakorlatok nagy labdán - a nagylabdát körül álljuk, és a mondókák, versek ritmusát azon kopogjuk	Az eddig tanult mondókák ismétlése. Új mondóka: Antandó, tündérkaszinó Ángyom süttött rétest	Nagy méretű (90 cm) labdák
	Vizuális észlelés Taktilis kineztiázia	5. Játékok ejtőernyővel: 1. A kifeszített ejtőernyőbe labdákat helyezünk, és mozgatjuk azokat lassan, gyorsan énekkel kísérve 2. A kifeszített ejtőernyő alá fektetjük a gyerekeket, és lebegtetjük azt 3. A kifeszített ejtőernyőt körbe visszük a gyerekek felett 4. A kifeszített ejtőernyő közepébe fektetjük, ültetjük a gyerekeket, és betakarjuk őket az ejtőernyő szélével, majd kinyitjuk	Énekek: Esik az eső... Csepp-csepp csepereg Hej, Dunáról fúj a szél Bújj, bújj zöldág Cifra palota Bújj, bújj, itt megyek Tavaszi szél Hej tulipán, tulipán	Ejtőernyő, színes lufik, könnyű, kisméretű színes labdák

	Mozgás, egyensúly, a motoros integráció fejlesztése	6. Akadálypálya: Az előre felépített akadálypályán való helyes átjutást megtanítjuk a szülőknek, hogy később a gyermekükkel önállóan használják azt		Ayres, TSMT eszközök, óvodás tornapad, trambulín, mozgásfejlesztő készlet, tornaszőnyegek
	Beszédfejlesztés	7. Bábozással kísért hangutánzás: állathangok, állatokról szóló versek, mondókák, énekek	Az eddig tanult mondókák, versek ismétlése tetszőlegesen	Bábok
	Finommotorika fejlesztése, vizuomotoros koordináció	8. Ábrázoló, barkácsoló tevékenység a tavaszhoz kapcsolódóan, pl.: - hóvirág ragasztása		rajzlap, színes papír, formakinyomó, szerpentin papír, ragasztó
	Zenei készségek, hallási figyelem, ritmuskészség fejlesztése	9. Közös zenélés, éneklés - az ábrázoló tevékenység témájához köthető dalok, zenék közös éneklése, hangszeres kísérete	Zenék, énekek: - Weöres S.: Sándor napján - Weöres S.: Mély erdőn ibolyavirág - Sarkadi S.: Gólyahír	Hangszerek, vagy zenei lejátsszó, ritmushangszerek
Április		1. A szülők edukációja: beszélgetés a dackorszakról		
	Vizuális észlelés	2. Buborékfújás: nagyobb, majd kisebb buborékok fújása		Buborékfújók
	Vizuomotoros koordináció Mozgás	3. Labda adogatás: nagy kört alkotva a gyerekek az ölben, és körbe adjuk a labdákat jobb és bal irányba is	Ének: Megy a labda vándorútra Vers: Száll a labda ripp-röpp	Különböző méretű és szerkezetű labdák

Mozgás, ritmus, beszéd összekapcsolása	4. Ritmus gyakorlatok nagy labdán - a nagylabdát körül álljuk, és a mondókák, versek ritmusát azon kopogjuk	Az eddig tanult mondókák ismétlése. Új mondóka: Kiskertemben uborka Hopp, mókuska	Nagy méretű (90 cm) labdák
Vizuális észlelés Taktilis kineztiológia	5. Játékok ejtóernyővel: 1. A kifeszített ejtóernyőbe labdákat helyezünk, és mozgatjuk azokat lassan, gyorsan énekkel kísérve 2. A kifeszített ejtóernyő alá fektetjük a gyerekeket, és lebegtetjük azt 3. A kifeszített ejtóernyőt körbe visszük a gyerekek felett 4. A kifeszített ejtóernyő közepébe fektetjük, ültetjük a gyerekeket, és betakarjuk őket az ejtóernyő szélével, majd kinyitjuk	Énekek: Esik az eső... Csepp-csepp csepereg Hej, Dunáról fúj a szél Bújj, bújj zöldág Cifra palota Bújj, bújj, itt megyek Tavaszi szél Hej tulipán, tulipán	Ejtőernyő, színes lufik, könnyű, kisméretű színes labdák
Mozgás, egyensúly, a motoros integráció fejlesztése	6. Akadálypálya: Az előre felépített akadálypályán való helyes átjutást megtanítjuk a szülőknek, hogy később a gyermekükkel önállóan használják azt		Ayres, TSMT eszközök, óvodás tornapad, trambulín, mozgásfejlesztő készlet, tornaszőnyegek
Beszédfejlesztés	7. Bábozással kísért hangutánzás: állathangok, állatokról szóló versek, mondókák, énekek	Az eddig tanult mondókák, versek ismétlése tetszőlegesen	Bábok

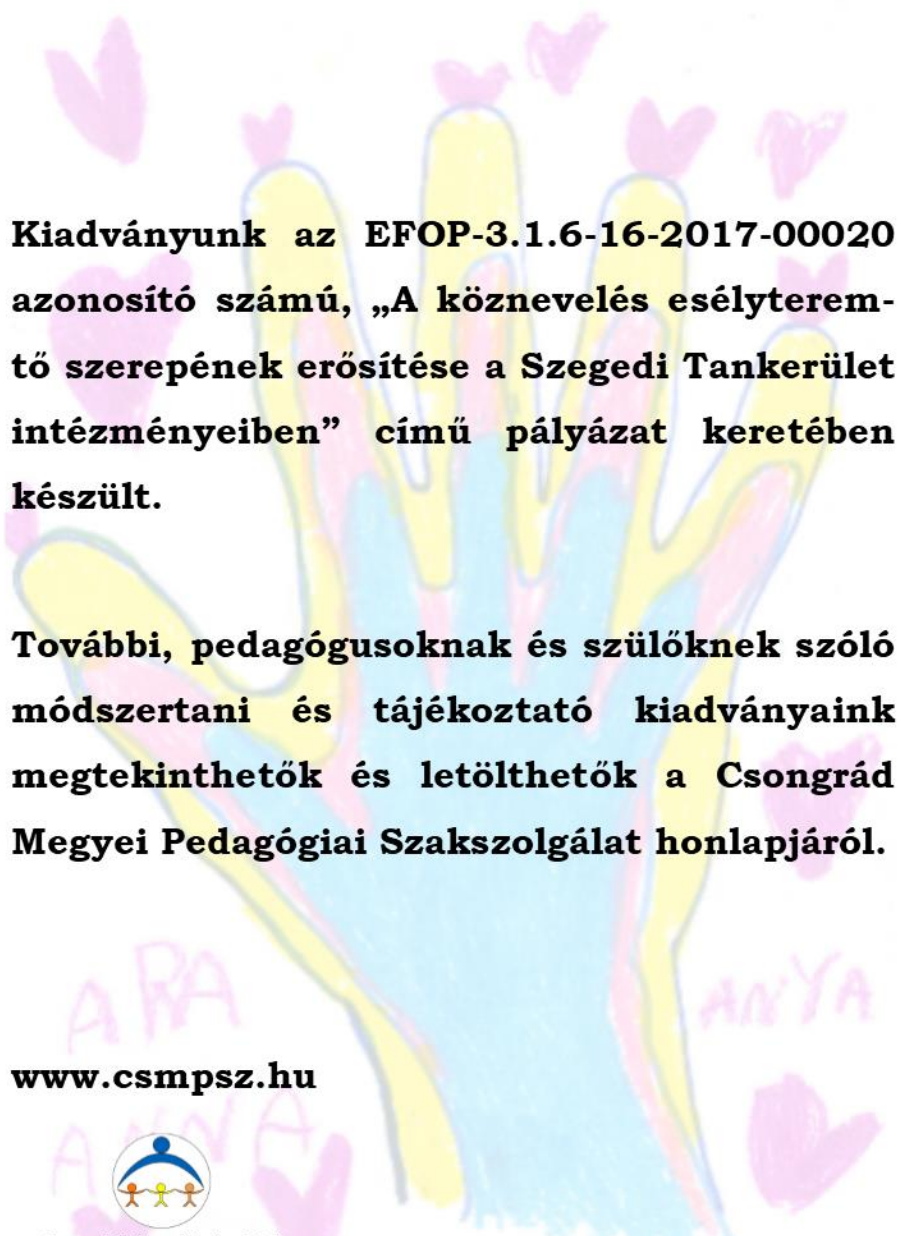
	Finommotorika fejlesztése, vizuomotoros koordináció	8. Ábrázoló, barkácsoló tevékenység a Húsvéthoz kapcsolódóan, pl.: - tojásfestés: kifújt tojás festése szivaccsal, hurkapálcán - tojástál készítése ragasztással: előre kivágott tojások felragasztása		rajzlap, színes papír, formakinyomó, tojás, szivacs, ragasztó
	Zenei készségek, hallási figyelem, ritmuskészség fejlesztése	9. Közös zenélés, éneklés - az ábrázoló tevékenység témájához köthető dalok, zenék közös éneklése, hangszeres kísérete	Zenék, énekek a nyusziról: - Erdő szélén házikó - Hová méész, te - Nyuszi ül a fűben	Hangszerek, vagy zenei lejátszó, ritmushangszerek
Május		1. A szülők edukációja: beszélgetés a szenzomotoros integrációról, és a gondolkodás fejlődéséről.		
	Vizuális észlelés	2. Buborékfújás: nagyobb, majd kisebb buborékok fújása		Buborékfújók
	Vizuomotoros koordináció Mozgás	3. Labda adogatás: nagy kört alkotva a gyerekek az ölben, és körbe adjuk a labdákat jobb és bal irányba is	Ének: Megy a labda vándorútra Vers: Száll a labda ripp-röpp	Különböző méretű és struktúrájú labdák
	Mozgás, ritmus, beszéd összekapcsolása	4. Ritmus gyakorlatok nagy labdán - a nagylabdát körül álljuk, és a mondókák, versek ritmusát azon kopogjuk	Az eddig tanult mondókák ismétlése. Új versek: Weöres S.: Megy a kocsi Paripám csodaszép Haragosi	Nagy méretű (90 cm) labdák

	Vizuális észlelés Taktilis kineztiázia	<p>5. Játékok ejtóernyővel:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A kifeszített ejtóernyőbe labdákat helyezünk, és mozgatjuk azokat lassan, gyorsan énekkel kísérve 2. A kifeszített ejtóernyő alá fektetjük a gyerekeket, és lebegtetjük azt 3. A kifeszített ejtóernyőt körbe visszük a gyerekek felett 4. A kifeszített ejtóernyő közepébe fektetjük, ültetjük a gyerekeket, és betakarjuk őket az ejtóernyő szélével, majd kinyitjuk 	<p>Énekek: Esik az eső... Csepp-csepp csepereg Hej, Dunáról fúj a szél</p> <p>Bújj, bújj zöldág Cifra palota Bújj, bújj itt megyek Tavaszi szél Hej tulipán, tulipán</p>	Ejtőernyő, színes lufik, könnyű, kisméretű színes labdák
	Mozgás, egyensúly, a motoros integráció fejlesztése	<p>6. Akadálypálya:</p> <p>Az előre felépített akadálypályán való helyes átjutást megtanítjuk a szülőknek, hogy később a gyermekükkel önállóan használják azt</p>		Ayres, TSMT eszközök, óvodás tornapad, trambulín, mozgásfejlesztő készlet, tornaszőnyegek
	Beszédfejlesztés	<p>7. Bábozással kísért hangutánzás: állathangok, állatokról szóló versek, mondókák, énekek</p>	Az eddig tanult mondókák, versek ismétlése tetszőlegesen	Bábok

	Finommotorika fejlesztése, vizuomotoros koordináció	8. Ábrázoló, barkácsoló tevékenység: tavaszi virágok, anyák napja - tenyérynymat készítése sógyurmából - virágcsokor ragasztása előre kinyomott színes virágformákból		rajzlap, színes papír, formakinyomó, ragasztó, sógyurma
	Zenei készségek, hallási figyelem, ritmuskészség fejlesztése	9. Közös zenélés, éneklés - az ábrázoló tevékenység témájához köthető dalok, zenék közös éneklése, hangszeres kísérete	Zenék, énekek: - Weöres S.: Bóbita - Zelk Z.: Este jó - Orgona ága - Már megjöttünk estére	Hangszerek, vagy zenei lejátszó, ritmushangszerek

Irodalomjegyzék

1. Forray Katalin: Ének az óvodában Móra Könyvkiadó 2017.
2. Forray Katalin: Ének a bölcsődében Móra Könyvkiadó 2017.
3. Füzési Zsuzsanna: Mondókáskönyv I. Dunakanyar 2000 Könyvkiadó 1995.
4. Gyermekdalok és mondókák <https://gyerekdalokesmondokak.hu/>
5. J. Kovács Judit: Kerekítő 1. Móra Könyvkiadó 2015.
6. J. Kovács Judit: Kerekítő 2. Móra Könyvkiadó 2015.
7. J. Kovács Judit: Kerekítő 3. Móra Könyvkiadó 2015.
8. Kalácska: Regélő CD Hungaroton
9. Kliensút kalauz Educatio Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft. 2015. szerk: Kereki Judit
10. Weöres Sándor: Bóbita Móra Ferenc Ifjúsági Könyvkiadó Zrt. 2016.
11. Weöres Sándor: Ha a világ rigó lenne Móra Ferenc Ifjúsági Könyvkiadó Zrt. 2017.
12. 14/2016. (IV. 25.) EMMI utasítás
http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A16U0014.EMM&timeshift=ffffff4&xtreferer=00000001.TXT (utolsó letöltés 2016.10.11.)

Kiadványunk az EFOP-3.1.6-16-2017-00020 azonosító számú, „A köznevelés esélyteremtő szerepének erősítése a Szegedi Tankerület intézményeiben” című pályázat keretében készült.

További, pedagógusoknak és szülőknek szóló módszertani és tájékoztató kiadványaink megtekinthetők és letölthetők a Csongrád Megyei Pedagógiai Szakszolgálat honlapjáról.

www.csmpsz.hu

Csongrád Megyei Pedagógiai
Szakszolgálat

SZÉCHENYI

Európai Unió
Európai Strukturális
és Beruházási Alapok

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

EFOP-3.1.6-16-2017-00020